

برگزاری پاتوق تئاتر کودک و نوجوان در حوزه هنری

پاتوق تئاتر کودک و نوجوان «میزبان» به مناسبت روز ملی کودک، پنجشنبه ۱۶ مهرماه، ساعت ۱۸ در حوزه هنری خراسان رضوی برگزار می شود. در حاشیه این برنامه نمایش «دختری که خواب را نوشید» به کارگردانی محمد جهانپاروی صحنه می رود.

«رادین» میزبان نمایشگاه خوش نویسی «نقطه عشق»

نمایشگاه آثار خوش نویسی استاد علی اکبر رضوانی و فاطمه رضوانی با عنوان «نقطه عشق» جمعه ۱۷ مهرماه، ساعت ۱۸ در نگارخانه رادین افتتاح می شود. این نمایشگاه تا ۲۲ مهرماه ادامه خواهد داشت و علاقه مندان به این هنر می توانند از ساعت ۱۸ تا ۲۱ از این آثار دیدن کنند.

افتتاح نمایشگاه گروهی نقاشی کودک در هنرخانه درخت

نمایشگاه گروهی نقاشی کودک «این داستان ایران ماست» به همت سارا کریمی روز گذشته چهارشنبه در هنرخانه درخت افتتاح شد و تا ۲۲ مهرماه از ساعت ۱۰ تا ۲۲ دایر است. در این نمایشگاه آثاری از جانا دانش اصل، آسمان آذرمگینی، ساما رحمانی، مارال رحمانی، پرینا پرند، رومینا رمضانی، جنان ویسی، نفس رحمت زهی، ارغوان قادری، رستا عصار، کیاناژ امینی، بارانا یوسفی و مهرداد صداقتی برای عموم به نمایش گذاشته خواهد شد.

ایستگاه هنر

گزارشی از آیین نام گذاری سالن چند منظوره «استاد غلامرضا قدسی» و افتتاح سالن تمرین نمایش «استاد غلامرضا بایز ان مش» در مشهد

گامی برای معرفی الگوهای هنری به نسل جوان

ریحانه موسوی | آیین نام گذاری سالن چند منظوره «استاد غلامرضا قدسی» شاعر مطرح خراسانی و افتتاح سالن تمرین نمایش «استاد غلامرضا بایزان منش» بازنگر شناخته شده تئاتر، سینما و تلویزیون مشهد با حضور یوسف امینی جانشین مدیر کل و معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، محسن سمیع معاون هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، هنرمندانی همچون حسن سوزنچی و رضا حسینی واهالی فرهنگ و هنر استان و مشهد در هنرستان هنرهای زیبای مشهد برگزار شد.

● جلوه های تأثیرگذاری و تأثیرپذیری در مباحث آموزشی جانشین مدیر کل و معاون فرهنگی اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی خراسان رضوی در ابتدای صحبت های خود خطاب به هنرجویان گفت: مادر یک محیط آموزشی قرار داریم و باید قدر فرصت ها و ارزشمندترین سرمایه که عمر انسان است را بدانیم. یوسف امینی اضافه کرد: هنرستان هنرهای زیبای مشهد به لحاظ کیفیت آموزش در استان قابل مقایسه نیست؛ همچنین در سطح کشور نیز از جایگاه خوبی برخوردار است. مقام های خوبی که هنرجویان در رشته های مختلف کسب کرده اند، نشان دهنده کیفیت آموزش در این مکان است. وی هدف از نام گذاری دو سالن به نام استادان خوش نام فرهنگ و هنر را زنده نگه داشتن نام و یاد این پیشکسوتان بیان کرد و ادامه داد: هدف مهم تر، معرفی الگوهاست؛ زیرا یکی از جلوه های تأثیرگذاری و تأثیرپذیری در مباحث آموزشی، الگوهای عملی و رفتاری هستند.

● اخلاق و انسانیت، میراث عالمان هنراست محسن سمیع، معاون هنری اداره کل فرهنگ و ارشاد اسلامی، در وصف غلامرضا بایزان منش گفت: برخی از پیشکسوتان را نمی توان فقط در نقشی که روی صحنه ایفا می کنند دید، میراث هنری بسیاری از این عالمان دنیای هنر، اخلاقی و انسانی است را بدانیم. یوسف امینی اضافه کرد: هنرستان هنرهای زیبای مشهد به لحاظ مرحوم غلامرضا بایزان منش همیشه سعی می کرد تا ذره ای از درد افرادی را که تحت تأثیر او بودند کم کند. وی بیان کرد: عالم هنر متأثر از جوانان پرتلاش است؛ در جامعه امروز هنر، اخلاق انسانی گم است؛ این گونه مراسم ها می تواند به جریان داشتن انسانیت در هنر کمک کند. سمیع در پایان با اشاره به تلاش های انجام شده برای بازسازی این سالن ها در هنرستان هنرهای زیبا، بیان کرد: این اقدام فرصت جدیدی برای هنرجویان این هنرستان ایجاد کرد. یک پلاتو یا سالن تمرین نمایش به همه سالن های نمایش این شهر اضافه شد و فرصتی جدید برای هنرجویان ایجاد کرد. امیدوارم این فرصت ها منتج به خلق رویداد هایی شود، که منشأ خیر و برکت در عالم هنر باشد.

● ادیبی که پیام آور عدالت خواهی بود نرگس قدسی، فرزند مرحوم غلامرضا قدسی، در این مراسم گفت: به گواه تاریخ، شعری که بتواند سالیان سال در رگ های جامعه جاری و ساری باشد و مورد اقبال اهل دل واقع شود، یقینا پیامی جهانی دارد و گویای حقیقتی برای تمامی عصرهاست. وی شعر و مرام پدر خود را آیینۀ دار عدالت خواهی، میهن دوستی، خدمت به مردم و پیام آور صلح، عرفان و آزادیگی برای همه روزگاران توصیف کرد و ادامه داد: غلامرضا قدسی همواره همان گونه زیست که سرود و همان گونه سرود که می اندیشید. زندگی او با تکلف و تعلق بیگانه بود؛ وی پای روشنگری و عدالت خواهی خود استوار ایستاد و تاوان این مسیر را با پنج سال زندان، از بین رفتن نوشته ها و اشعارش و محرومیت از تدریس پرداخت. اما لحظه ای از رسالت پیدارگری دست نکشید. قدسی بیان کرد: او خود به تنهایی چراغی برافروخت تا شب های تاریک جهل و ناامیدی را روشن کند؛ پیوند عمیق او با نسل جوان، فصل درخشان زندگی اش است. امروز امید ما این است که تکریم مشاییر و مفاخر فرهنگ، هنر و ادب، فراتر از نام گذاری مکان ها، بتوانند با ورود اندیشه آنان به کتب درسی مدارس، دانشگاه ها، پژوهش ها و پایان نامه ها ادامه یابد. تا الگو سازی از مفاخر، هویت ملی نسل نور را باور تر سازد.

شهرک

شنبه ۱۶ مهرماه ۱۴۰۵ ۲۶ روزهائاتی: ۴۴۸ شماره: ۳۸۷۷

۱۱

↓

۹

ژانر کودک؛ فاصله با اوج

نگاهی به ۱۰ فیلم شاخص سینمای کودک ایران

محمد عنبرسوز فیلم های کودک و نوجوان را می توان به دو دسته کلی تقسیم کرد: آثاری که برای مخاطبانی از این گروه سنی ساخته می شوند و فیلم هایی که به موضوعات کودکان و نوجوانان اختصاص می یابند. مرور تنوع مضمونی آثار سینمای پس از انقلاب اسلامی نشان می دهد که در یک بازه زمانی مشخص، یعنی اوایل دهه ۶۰ تا اواسط دهه ۷۰، سینمای کودک و نوجوان در اوج بوده، اما به مرور کم رنگ و کم رنگ تر شده و اکنون تقریباً به دست فراموشی سپرده شده است. فارغ از پیوانمایی ها که خودشان ژانری مجزا محسوب می شوند، تعداد فیلم های مورد بحث در یک دهه اخیر به زحمت به تعداد انگشتان یک دست می رسد که اغلب هم اثرگذاری اندکی دارند. به بهانه روز ملی کودک و هم زمان با برگزاری جشنواره فیلم های کودک و نوجوان در اصفهان، مروری داریم بر ۱۰ اثر برجسته سینمای پس از انقلاب اسلامی با موضوع یا مخاطب کودک و نوجوان. آثاری که در این نوشتار به آن ها پیرداخته ایم، فیلم های جریان ساز افتخار آفرین در جشنواره های داخلی و بین المللی و نیز پر فروش در گیشه زمان خودشان بوده است. بی شک آثار بسیاری می توانست مانند فیلم های «دزد عروسک ها»، «الو الو من جو جوام»، «گلنار»، «مریم و میتیل»، «پاتال و آرزوهای کوچک»، «نفس» و ... در این فهرست قرار بگیرند که به بهانه ای و فرصتی دیگر به آن ها خواهیم پرداخت. آنچه می خوانید، بخش اندکی از آثار سینمای کودک و نوجوان است که با معیارهای خاطره انگیز نویسنده گروه هنر انتخاب شده است.

کلید از فیلم «دردگ»

بچه های آسمان - مجید مجیدی - ۱۳۷۵

فیلم کم هزینه وبدون چهره سینمایی مجیدمجیدی در میانه های دهه ۷۰. اولین موفقیت دندان کبر سینمای ایران در اسکار را با رهایی به جمع پنج نامزد نهایی بهترین فیلم غیرانگلیسی زبان این رویداد رقم زد.

«بچه های آسمان» قصه پرفراز و نشیب کفش های اشتراکی یک خواهر و برادر است. فیلم ریتم خوبی دارد؛ هم قهرمان هم خصلت های بومی و هم فرم سینمایی منحصربه فرد بر مبنای جمیع این ویژگی ها.

«بچه های آسمان» هنوز هم یکی از آثار تراز سینمای بومی ایران محسوب می شود؛ اثری که در جشنواره

فیلم فجر برنده جوایز بهترین فیلم، بهترین کارگردانی،

بهترین فیلم نامه و بهترین تدوین شد و به قدری به

آن توجه شد که حتی قصه اش به کتاب های درسی هم راه پیدا کرد.

باشو، غریبه کوچک - بهرام بیضایی - ۱۳۶۵

قله فعالیت سینمایی استاد بی رقیب عرصه نویسندگی نمایش در ایران، اثری کم هزینه در کلاس جهانی است که از منظر تاریخی، نقطه عطف مهمی در سینمای ایران محسوب می شود. «باشو، غریبه کوچک»، هم از لحاظ فرمی و هم با نظر به محتوای انسانی و ضد جنگ، نقش مهمی در معرفی ظرفیت های سینمای کودک و نوجوان ایران و فرهنگ ایرانی به جهانیان ایفا کرد و در جشنواره های خارجی بسیار مورد توجه واقع شد. این اثر خلاقانه، در میان فیلم های شایلونی جنگی در دهه ۶۰، طرحی نودر نگاه به این مقوله در انداخت. قدرت بازی گرفتن بیضایی از عدنان عفراویان در نقش باشو، شخصیت نوجوان فیلم، یکی از نقاط قوت برجسته این فیلم است.

شهرموش ها - محمدعلی طالبی ومرضیه برومند - ۱۳۶۰

با تکیه بر موفقیت و فراگیری نسخه تلویزیونی یک مجموعه عروسکی با نام «مدرسه موش ها» که با کارگردانی مرضیه برومند به اوج محبوبیت رسید، فیلم سینمایی «شهر موش ها» در اوایل دهه ۶۰،

با فیلم برداری در فضا های خارجی، صدایپیشگی چهره های برجسته ای از جمله ایرج طهماسب، حمید جبلی و فاطمه معتمدآریا، قصه متفاوتی که هیچناش

به مراتب بیشتر از نسخه تلویزیونی بود و ظرافت

مینیمالش، توانست به یکی از محبوب ترین فیلم های

رده سنی کودک و نوجوان در زمان خودش تبدیل شود

و به جامعه درگیر جنگ ایران در آن دوران، نشاط

تزریق کند. دومین نسخه سینمایی «شهر موش ها»

در دهه ۹۰ ساخته شد، اما نتوانست حتی به نیمی از موفقیت نسخه اصلی هم نزدیک شود.

خورشید - مجید مجیدی - ۱۳۹۸

از معدود فیلم های ایرانی طراز اول سال های اخیر با موضوع مسائل کودکان و نوجوانان، اثری به کارگردانی مجید مجیدی است؛ فیلم سازی که علاوه برغدغه مندی شخصی، از درکی عمیق و نگاهی

واقع رایانه در این حوزه نیز برخوردار است. «خورشید»

با قصه ای درباره چند کودک کار، یک درام اجتماعی

آسیب شناسانه است که دخالت قلم نیما جاویدی،

کارگردان «سرخوست» و «آکتور»، باعث شده لحن فیلم

به روز شود و به مذاق طیف گسترده ای از مخاطبان

ایرانی خوش بیاید. خوشبختانه، دو بازیگر کودک فیلم

یعنی روح الله زمانی و شمیلا شیرزاد، پس از «خورشید»

محو نشدند و توانستند مسیر خود در بازیگری را ادامه

دهند. «خورشید» در جشنواره سی و هشتم فجر، ۱۰ نامزدی و سه سیمرغ به دست آورد.

خواهران غریب - کیومرث پوراحمد - ۱۳۷۴

در سال هایی که سینمای کودک وارد موضوعات جدیدی تری از محتوای خانواده و جامعه می شد،

فیلم موزیکال کیومرث پورا احمد، با تکیه بر پیرنگی

کلاسیک در فیلم نامه ای به قلم خود او و اصغر

عبداللهی، با موضوع خواهران دوقلویی به

نام های نسرین و نرگس که از هم جدا افتاده بودند.

به یکی از پرفروش ترین عناوین دهه ۷۰ سینمای

ایران تبدیل شد. بازی شاخص خسرو شکیبایی و

ترانه هایی که در این فیلم اجرا می کرد، خیلی زود به

با موسیقی ناصر چشم آذر، نوستالژیک شد. «خواهران

غریب» در جشنواره چهاردهم فجر نیز سیمرغ بلورین

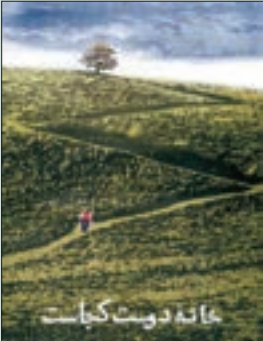
رشته های بهترین کارگردانی و بهترین طراحی صحنه و لباس را به خود اختصاص داد.

دونده - امیر نادری - ۱۳۶۳

از استثناء های سینما این است که گاهی فقط یک فیلم می تواند برای جاودانه شدن نام کارگردانش کافی باشد. «دونده»، یکی از این فیلم هاست که نام امیر نادری را سال هاست در سینمای ایران زنده نگه داشته است؛ محصولی ماندگار از کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان با متنی به قلم خود امیر نادری و بهروز غریب پور، بر مدار شخصیتی کم سن و سال به نام «امیرو»، «دونده» از منظر بصری به قدری خوش ساخت و چشم نواز است که بریده هایش هنوز هم تقریباً در تیتراژ اکثر برنامه های سینمایی استفاده می شود؛ یک محصول انسانی در کلاس جهانی که حتی نمایش نسخه مرمت شده اش بیش از سه دهه بعد در جشنواره جهانی فجر هم مخاطبان را سر ذوق آورد.

خانه دوست کجاست؟- عباس کیارستمی - ۱۳۶۵

یکی از فیلم های ماندگار «آیکونیک» سینمای ایران را که لبریز از لحظات ناب و اثرگذار است، مرحوم

عباس کیارستمی ساخته؛ محصولی شاخص که

هرگز کهنه نمی شود و بعد از گذشت چهل سال،

هنوز هم می توان از تماشایش لذت برد. فضای

منحصربه فرد این فیلم که محصول نگاه کیارستمی

در مقام یک فیلم ساز مؤلف است، در کنار بی تکلف

بودن و جلوتری فیلم ساز از نفوذ تصنع به درون اثر.

«خانه دوست کجاست؟» را به فیلمی تبدیل کرده که

بسیاری از سینمادوستان جهان، سینمای ایران را

با آن به خاطر می آورند. انسجام و یکدستی روایت

و قدرت خیره کننده کیارستمی در بازی گرفتن از

نابازیگران، این فیلم را به یکی از بهترین آثار تاریخ سینما تبدیل کرده است.

کلید - ابراهیم فروزش ۱۳۶۴

یکی از قدرنادیده ترین آثار سینمایی تولید شده

توسط کانون پرورش فکری کودکان و نوجوانان، با

فیلم نامه ای از مرحوم عباس کیارستمی، به کارگردانی

ابراهیم فروزش ساخته شده است. «کلید»، با مهندسی

دقیق یک روایت کلاسیک ساده، اگرچه در ایران به

اندازه شایستگی هایش دیده و تحسین نشد، اما در

سطح جهانی، بسیار موفق عمل کرد و مجموعه ای از

جوایز رویداد های مختلف سینمایی را برای ایران به

ارمغان آورد. این فیلم ماجرای دو بچه را روایت می کند

که در خانه مانده اند و مخاطراتی متوجه آن هاست؛

اما همسایه ها راهی به داخل خانه ندارند و مجبورند از

پشت در مشغول راهنمایی کردن بشوند. ایده سپردن

نوزاد به برادر بزرگ ترش، وزن تربیتی و روان شناختی این اثر را سنگین کرده است.

کلاه قرمزی و پسر خاله و کلاه قرمزی و سروناز - ایرج طهماسب ۱۳۸۱-۱۳۷۳

زوج تکرار نشدنی ایرج طهماسب و حمید جبلی، با دو عروسک دوست داشتنی متولد برنامه «صندوق پست» تلویزیون، در اوایل دهه ۷۰ راهی سینما شدند و طوری گیشه را ترکاندند که «کلاه قرمزی و پسر خاله»، قریب به پنج سال روی پرده ماند و بیش از ۶ میلیون ایرانی (یعنی بیش از یک دهم جمعیت آن زمان کشور) این فیلم را در سالن های سینما تماشا کردند. ویژگی موزیکال و گرمای ذاتی دو عروسک اصلی که حمید جبلی صدایشگی آن ها را بر عهده داشت، در کنار ریشه های تلویزیونی این اثر و درک دقیق طهماسب از تعامل با مخاطب، «کلاه قرمزی و پسر خاله»، را به یک فیلم «کالت» در سینمای ایران تبدیل کرد. به پشتوانه موفقیت «کلاه قرمزی و پسر خاله»، دو فیلم «یکی بود، یکی نبود» و

* به فیلم هایی گفته می شود که طرف داران پروپا قرصی دارند.